

بسم الله الرحمن الرحيم

توضیح روی کرد محیطمدار

انسان در خلأ یا فضای هیچ زندگی نمی‌کند. همه‌ی تصمیمات و فعالیت‌های او در نسبت با عناصر پیرامون، تحت عنوان «محیط» تعریف می‌شود. افراد، گروه‌ها، سازمان‌ها، و جوامع، حیطه‌هایی از حیات را اشغال کرده‌اند که برای تصمیم‌سازی مناسب باید نسبت به محدوده، ویژگی‌ها، و شرایط آن آگاهی و اشراف داشته باشند. هم‌چنین همسایگان و دیگران در سایر حیطه‌ها را بشناسند و نسبت خود را با آنان به درستی تعریف کنند. روی کرد محیطمدار، کودک و نوجوان استراتژیست را با اهمیت محیط، حیطه‌های مختلف، ویژگی‌ها و محدوده‌های آنها، مناسبات بین ساکنان محیط‌های مختلف، تأثیر عناصر محیطی در تصمیم‌سازی، و مسائلی از این دست آشنا می‌کند.

به عنوان نمونه یکی از محیط‌هایی که بخشی از زندگی کودکان و نوجوانان در آن شکل می‌گیرد محیط مدرسه است. در کلاس درسی که پشت هر نیمکت کوچک آن دو یا چند دانش‌آموز نشسته باشند، دیری نمی‌پاید که سکوت اولیه‌ی آن با جنب و جوش دانش‌آموزان برای تصاحب فضای بیشتری از نیمکت شکسته شود. در مرحله‌ی بعد پرزورترها شروع به حرکت نیمکت‌ها به جلو یا عقب خواهند کرد تا فضای بیشتر و راحتی برای نشستن به دست آورند.

به طور کلی انسان‌ها از دوران کودکی که نسبت به وسایل و فضای متعلق به خود فهم و شناخت پیدا می‌کنند این‌گونه رفتارها را از خود بروز می‌دهند؛ دعوا بر سر استفاده از وسایل بازی مانند تاب و سرسره، فضای مورد نیاز برای درس خواندن، نگرانی از ورود بیگانه‌ای به اتاق شخصی یا نگاه غریبه‌ای به دفترچه‌ی خاطرات، و بسیاری مصداق‌های دیگر که بی‌شمار از آنها به راحتی به ذهن متبادر می‌شوند، نمونه‌ای از حساسیت انسان به محیط پیرامون خود است.

این نوع تزاخم‌ها از سطح فردی تا ملی و جهانی مطرح هستند. همین مناسبات و تزاخم‌ها جوهره‌ی روی کرد محیطمدار را تشکیل می‌دهند. مسئله‌ی اساسی در این رابطه تعریف مقدار فضای لازم، مناسب، و کافی برای حیات است. «فضای حیاتی» مفهومی است که برای این منظور به وجود آمده است. هر فرد، گروه، سازمان، و جامعه‌ای

فضای حیاتی مشخصی نیاز دارد. هر پاسخی به این مسئله داده شود، سیاست‌های برخورد با محیط، و سیاست‌های مبتنی بر محیط تحت عنوان «ژئوپولوتیک» را تعریف می‌کند.

در قیاس با محیط کلاس درس، که ممکن است دانش‌آموزی احساس تنگی در فضای حیاتی خود کند و اصرار به گشودن آن داشته باشد، در محیط جهانی نیز برخی کشورها و جوامع چنین احساسی دارند. همین مسئله باعث می‌شود تا انواع رفتارهای تهاجمی و تجاوزگرایانه مانند کشورگشایی، اشغال، غضب، استعمار، استثمار، و ... شکل گرفته و عامل رخداد جنگ‌ها و فجایع گسترده و متعدد در تاریخ بشر باشد.

یک کودک و نوجوان استراتژیست باید این موضوع را بشناسد تا در تصمیم‌سازی خود بتواند میان فضای حیاتی مشروع و نامشروع تمایز گذاشته و ضمن حفظ و حراست از فضای حیاتی حیطة‌ی موضوع تصمیم و توسعه‌ی مطلوب آن، به فضای حیاتی دیگران نیز احترام گذاشته و دست‌اندازی به آنها نکند. اهمیت توجه به محیط و فضای حیاتی از سطح فردی در کودکان آغاز می‌شود و با نگاه درست به آن، از همین زمان است که کودک و نوجوان استراتژیست را قادر به مدیریت و رهبری در سطوح بالاتر می‌سازد.

www.Strategist.ir